

אחד הכוחות המופלאים שנתן הקב"ה באדם הוא כוח הדמיון, שתופס מקום נרחב יותר ויותר בחיינו בדורות האחרונים.

מחד כוח הדמיון הוא הכוח שמוביל את העולם להתקדמות. העובדה שהיו אנשים שדמיינו שבני אדם יוכלו לעוף כציפורים הובילה, אחרי הרבה התרסקויות, לכך שיש כלי תעופה. העובדה שהיו שדמיינו שניתן להגיע לירח הפכה מאוחר יותר לעובדה קיימת. כל המצאה והתחדשות מתחילה בדמיון - "דמיון הוא תחילתה של היצירה".

אנשים שלא נכנעו למציאות הקיימת, העזו להגביה את דמיונם ומחשבתם, הם שקידמו את העולם. כדבריו הנפלאים של חוזה המדינה בנימין-זאב הרצל (באחרית דבר לספרו אלטנוילנד):

"... אבל אם לא תרצו, כל מה שסיפרתי לכם האגדה הוא - ואגדה יוסיף להיות. היה בדעתי לכתוב סיפור עם מוסר השכל. יש שיאמרו: 'יותר סיפור ממוסר השכל'. אחרים יאמרו: 'יותר מוסר השכל מסיפור'. אחרי שלוש שנים של עבודה עלינו להפריד, ספרי האהוב, כעת מתחילים ייסורי. יהיה עליך לפלס דרכך במבוך של איבה וסילופים, כמו בתוך יער אפל. אבל אם יתמזל מזלך ותגיע לחברת אנשים טובים, מסור להם את ברכת אביך. הוא מאמין שגם חלומות הם דרך למלא את הימים שנגזר על האדם להעביר על פני האדמה. החלום אינו שונה בהרבה מן המעשה, כמו שחושבים רבים. כל מעשיהם של בני האדם היו פעם חלומות; כל מעשיהם יהיו ביום מן הימים לחלום".

עקרון זה נכון הן בעולם הממשי-הגשמי, והן בעולם הרוח בו הדברים לא נראים באופן מוחשי והדמיון מחייה את המחשבות אשר הולכות ומתפתחות על ידי כשרון הדמיון.

אך הדמיון, ככל כוח אדיר וחזק, טומן בחובו גם סכנה גדולה, והיא שאדם יבחר לחיות את חייו בדמיון ולא במציאות, שאדם ידמיון דמיונות הבל. בייחוד עלול הדבר להופיע כשאדם מדמיון מה ראוי לו, מה כוחו, מהי עוצמתו, מהו כשרונו ויכולתו. אדם קרוב אצל עצמו ויכול להפריז בכוחו וביכולתו, וממילא במה שהוא חושב שמגיע לו וראוי לו.

הסכנה קיימת כאשר ישנה התנגשות בין המציאות לבין הדמיון והאדם בוחר לחיות ליד המציאות, לא לחוות אותה באמת, לא לפעול בתוכה, אלא לחיות באשליה מלאת דמיון שאינו עתיד להתממש.

הדמיון המנותק מהמציאות מייצר מידות שאינן טובות בתוככי הנפש. הדמיון המשלה את האדם לחשוב שהוא גדול ומרומם, חשוב ובעל כוח שליטה בכל הנעשה, מייצר את הגאווה הגדולה המתנפצת אל סלעי המציאות בגלים אדירים של כעס וחמה.

הדמיון המלפף את האדם בחוטי אשליות בנוסח "אילו הייתי", "אילו היה לי", "אילו אירע לי", "אילו עשיתי", אינו מניח לאדם לשמוח בחלקו ומפקיר אותו לציפורניה האכזריות של מידת הקנאה. המקנאים הגדולים לעולם לא השלימו עם המציאות ובחרו להתפתות לדמיון הכוזב. בכך אבדו את חלקם במציאות, מחוסר יכולת לראות את הטוב המצוי בה, ואיבדו את החלק עליו דמיינו, בהיותו דמיון שאין לו תקווה ממשית. הדמיון המנותק מהמציאות יוצר חוסר מעש ועצלנות גדולה, ומפתח בקצב מהיר כאב איום ונורא.

התורה מורה לנו שלא להפוך את ריבוננו של עולם לפסל וכל מסכה, לדמיון עלוב ומגושם המצמצם את האמת הגדולה, ואת עשרת הדברות חותם הדיבר "לא תחמוד", העומד חוצץ כנגד הממירים מציאות קיימת באשליה מתוקה - מרירה.

חטאו של קורח היה חטא ההתפתות אחר הדמיון, ההליכה אחר הדמיונות על גדולתו ועוצמתו, על מה ראוי לו, על כך שכולם קדושים. ואולי זו כוונת עונשו - ההבלעות באדמה – שאין קיום לחיים על פי דימיון ובניגוד למציאות הקיימת.

יהי רצון שנזכה לדמיון דמיונות בונים ומקדמים, ונשמר מדמיונות שמחלישים את העשייה השמחה, האמת והמציאות.